

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ТА ДОСЛІДНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ: ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ

Кисельова Анна Володимирівна,
учениця 10 класу Центральноукраїнського наукового
лицею Кіровоградської обласної ради

Наукові керівники: **Бондарчук Юрій Павлович**, доцент кафедри економічної теорії та права
Центральноукраїнського національного технічного університету, кандидат історичних наук
Кушнірєва Світлана Вікторівна, вчитель історії Центральноукраїнського наукового лицейу
Кіровоградської обласної ради

Мета дослідження:

аналіз правового регулювання використання штучного інтелекту в освіті та дослідницькій діяльності, визначення викликів та перспектив його вдосконалення, а також розробка рекомендацій щодо відповідального використання ШІ в освітньому процесі з урахуванням міжнародного досвіду.

Об'єкт дослідження:

суспільні відносини, що виникають у процесі використання технологій ШІ в освітній та дослідницькій діяльності

Предмет дослідження:

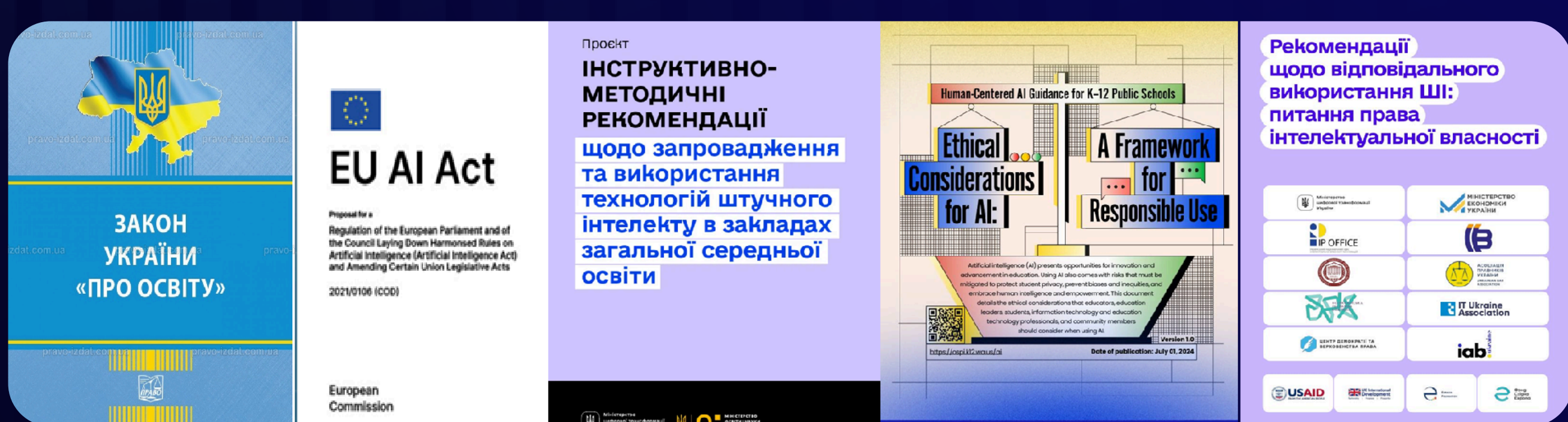
правові та організаційні аспекти регулювання використання ШІ в освіті та дослідницькій діяльності, а також його вплив на академічну доброчесність

Завдання дослідження:

- проаналізувати чинне правове регулювання та досвід використання ШІ в освіті та науковій діяльності в Україні та світі;
- оцінити ефективність наявних законодавчих механізмів і виявити основні прогалини та виклики у регулюванні ШІ в освітньому процесі;
- визначити основні етичні та правові ризики використання штучного інтелекту в навчальному процесі та наукових дослідженнях;
- розробити правила використання ШІ для здобувачів освіти, що враховують принципи академічної доброчесності та цифрової етики;
- сформулювати рекомендації щодо вдосконалення правових і організаційних підходів до регулювання ШІ в освітньому процесі України.

Нормативно-правова база:

Методи дослідження:

СИСТЕМО-СТРУКТУРНИЙ АНАЛІЗ	СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ	ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ	ЕМПІРИЧНИЙ	ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВЕ ПРОГНОЗУВАННЯ	ПРАВОВОГО МОДЕЛЮВАННЯ
аналіз нормативно-правової бази щодо відповідального використання штучного інтелекту	оцінка ефективності існуючих правових норм та виявлення їх недоліків	дослідження міжнародного досвіду правового регулювання штучного інтелекту	анкетування та аналіз даних, для вивчення ставлення учнів до використання штучного інтелекту	розробки рекомендацій щодо вдосконалення правового регулювання	створення правил використання штучного інтелекту у навчальному процесі

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ:

- Проаналізовано чинну нормативно-правову базу і з'ясовано, що в Україні відсутній окремий закон про використання ШІ в освіті, а існуюче законодавство не містить чітких норм щодо його застосування.
- Виявлено, що ШІ активно використовується в навчальному процесі: 95,3% учнів його застосовують, але лише 47,7% знайомі з правилами.
- Опрацьовано міжнародний досвід: у ЄС діє ризик-орієнтоване регулювання, у США – саморегуляція, у Китаї – жорсткий державний контроль.
- Окреслено основні ризики: порушення академічної доброчесності, проблеми авторського права, збирання персональних даних учнів ШІ-системами.
- Розроблено правила відповідального використання ШІ для учнів Центральноукраїнського наукового лицейу-інтернату.
- Запропоновано зміни до законодавства: доповнення до Закону "Про освіту", обмеження збору персональних даних, запровадження відповідальності за академічний плагіат із використанням ШІ, оновлення методичних рекомендацій.

ПРОПОЗИЦІЇ ЗМІН ДО ЗАКОНОДАВСТВА

ПРОПОЗИЦІЇ ДО "ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ" МОН

СХЕМА НАМАЛЮВАННЯ НАРКИНА

СХЕМА ЗАПРОПОНОВАНИХ ЗМІН